

Angraecum sesquipedale (Ster van Bethlehem)

ORCHIDEEËN

Kring NO-Brabant

december 2015

Bezorgtijden:

- voor de middag tussen 10:00 en 12:00 uur
- na de middag tussen 14:00 en 16:00 uur
- late namiddag tussen 16:30 en 19:00 uur

Geopend:

• Maandag	13:00 – 18:00 uur	• Donderdag	9:00 – 20:00 uur
• Dinsdag	9:00 – 18:00 uur	• Vrijdag	9:00 – 19:00 uur
• Woensdag	9:00 – 18:00 uur	• Zaterdag	9:00 – 17:00 uur

Nieuwe Hescheweg 7
5342 EB Oss
Tel: 0412-622061
Fax: 0412-636849
E-mail: josina.oss@home.nl

Tuincentrum Overvecht Boxtel
Vuurijzer 4 (A2 - afslag 25)

UITNODIGING

EINDEJAARSBIJEENKOMST ZATERDAG 19 DECEMBER

**Bij Jan van der Linden
Engsteeg 2, 5306 TM Brakel (tel. 0418-671686)
aanvang 10.30 uur**

Opnieuw zijn we weer welkom in de kassen van Jan om er onze gezellige kerst- en nieuwjaarsbijeenkomst te houden. Jan zorgt met de familie weer voor een heerlijke lunch. Om niet met teveel of te weinig te zitten vragen we om je op te geven bij Gerard de Puit (als je dat al niet gedaan hebt). Partners welkom.

Jos Laaper zorgt deze bijeenkomst voor een eindejaarsquiz.

Phalaenopsis bellina

Er is Orchideeënshow en -keuring. En hoewel er geen echte kringhandel is, heeft Jan natuurlijk voldoende moois te koop voor de liefhebbers!

WERKGROEP 'KWEKEN LEER JE VAN ELKAAR'

Voorlopig zijn er even geen bijeenkomsten van de werkgroep. We beginnen het nieuwe seizoen op dinsdag 2 februari. Dan gaan de Pleiones weer in de pot!

JAARPROGRAMMA 2015

19 december	Eindejaarsbijeenkomst bij Jan van der Linden
15 januari 2016	Jaarvergadering en prijsuitreiking competitie

EINDEJAARSQUIZ

Als jaarafsluiting heeft Jos Laaper een quiz gemaakt. Hierin wordt de orchideeënhobby en de vereniging in vogelvlucht doorgenomen. Dus sla er de kringbladeren nog eens op na, spijker je orchideeënkennis nog even bij, kijk op de website. Kortom zorg dat je optimaal voorbereid aanwezig bent. En neem een pen mee voor het noteren van de antwoorden. Voor de winnaar is er een mooie prijs.

WEBSITE

Het adres van onze website: <http://www.orchidee-brabant.nl>,
Ideeën en aanvullingen blijven altijd welkom.

KWEEKPROJECT 2016

Voor het nieuwe jaar gaan we als kring een kweekproject organiseren. De opzet van het project is dat iedere deelnemer in het voorjaar van 2016 gaat beginnen met een zaailing van dezelfde soort, namelijk een kruising tussen *Cattleya elongata* tipo x *Laelia sincorana* semi-alba (*Laeliocattleya Neoreginae*). *Laeliocattleya Neoreginae* is een bijzondere kruising van twee goede, maar ook zeer verschillende, ouderplanten. De uitkomst ook nog deels een verrassing en kent wellicht ook enige variatie.

De planten zijn nog jong en hebben dus nog weinig kweekhistorie. We gaan het dus echt zelf doen. Op nog te kiezen momenten nemen alle deelnemers hun plant mee naar de kringavond om zo met elkaar te vergelijken, te bespreken en te bekijken hoe de planten zich gedragen en groeien onder de verschillende kweekomstandigheden. Met als hoogtepunt natuurlijk de eerste bloeiende exemplaren!

Er zit geen wedstrijdelement verbonden aan dit kweekproject. Het is voornamelijk bedoeld om het onderling contact van de leden te bevorderen door middel van een gezamenlijk kweekdoel!

Patrick van Orsouw

'NELLY ISLER'

Er zijn ongeveer 30.000 botanische orchideeën. Dat zijn er veel, maar nog is het niet voldoende. Men is driftig aan het kruisen gegaan in de afgelopen 100 jaar en dat heeft naar schatting al net zoveel kruisingen opgeleverd. Helaas hebben de planten die je heden ten dage in het tuincentrum koopt vaak alleen een kaartje met "Orchidee". Soms staat er een geslachtsnaam vermeld en in een zeldzaam geval de naam van de kruising. En dan maar hopen dat het de juiste is. En nu er veel geslachtsnamen ook nog een driftig aan het wisselen zijn...

Een jaar of zes geleden heb ik de stamboom van Burrageara 'Nelly Isler' eens uitgezocht. Een kruising die regelmatig in de handel opduikt en een interessante rode kleur heeft. Nou, die heeft inmiddels ook al een andere naam. *Oncidopsis 'Nelly Isler'*. Oorzaak: Enkele botanische kruisingsouders die van naam wisselden:

Foto: David Edward (flickr.com)

Cochlioda noeziliana werd *Oncidium noezilianum*
Miltonia vexillaria werd *Miltoniopsis vexillaria*
Odontoglossum harryanum werd *Oncidium harryanum*

Een plant met een lange kruisingsgeschiedenis. Een van de oude kruisingen die in haar stamboom zitten is *Oncidium 'Charlesworthii'* 1908. Er is namelijk als eens een kruising gemaakt met dezelfde naam, maar een ander jaar van registratie en andere ouders.

Dat is allemaal terug te vinden via de site van de Royal Horticultural Society. Zij beheren het "International Orchid Register":
<http://apps.rhs.org.uk/horticulturaldatabase/orchidregister/orchidregister.asp>.
Dat is een grote database waarin men alle geregistreerde orchideeënkruisingen kan terug vinden.

En soms zit daar ook een kruising tussen waarvan men een van de ouders niet kent. Zoals bij *Miltoniopsis 'Memoria Peetersii'*. De kruisingsouders zijn

Miltoniopsis phalaenopsis en een onbekende. Dan heb je dus zo maar iets onbekends in de kruising.

Foto: Petr Korina (flickr.com)

Kortom, neem eens de tijd en ga een avondje puzzelen.

Jos Laaper

Het is niet mogelijk om op het A5-je van dit boekje de hele stamboom voor Oncidopsis 'Nelly Isler' weer te geven. Maar we kunnen wel een overzichtje van de botanische voorouders maken. Dat geeft in elk geval een mooi inzichtje in de complexiteit van de kruising.

Soort	Percentage
<i>Miltoniopsis vexillaria</i>	30,4%
<i>Oncidium leucochilum</i>	25,0%
<i>Miltoniopsis phalaenopsis</i>	13,3%
<i>Oncidium noezilianum</i>	12,5%
<i>Miltoniopsis roezlii</i>	6,3%
<i>Oncidium harryanum</i>	6,3%
<i>Onbekend</i>	6,2%

DE STER VAN BETHLEHEM

Er zijn niet veel orchideeën die een Nederlandse naam hebben. Een aantal inheemse en Europese soorten natuurlijk wel, maar onder de tropische soorten is het toch behelpen. Getuige de creatieve varianten van latijnse namen die we op de labeltjes voorbij zien komen is het plantenlatijn voor velen geen gemakkelijke taal.

Laat er nu een orchidee zijn met een voor deze tijd toepasselijke naam: Ster van Bethlehem, de *Angraecum sesquipedale*. Als je de bloem ziet is het niet moeilijk om zijn naam te begrijpen. De bloem heeft een bijna perfecte zespuntige stervorm en het spoor is net een lange staart zoals je die op kerstkaarten vaak ziet.

Angraecum sesquipedale is een wat lastigere plant om te kweken. Als je een gematigd/warme kas hebt moet het wel lukken, maar wat koeler of op de vensterbank gaat soms wat stroef. De plant houdt van warmte en een redelijk hoge luchtvochtigheid. Gelukkig is er een hybride gemaakt die wél de mooie stervormige bloemen heeft, maar helemaal niet moeilijk in het gebruik is: *Angraecum Veitchii* (*A. sesquipedale* x *eburneum*)

De verzorging op de vensterbank is simpel. Een vensterbank op het zuidoosten of het westen is ideaal. Geen middagzon direct achter glas natuurlijk. Water geven zoals met een *Phalaenopsis*, dus flink laten drinken en tussen twee beurten door bijna laten opdrogen. Wanneer de nieuwe bladeren zich ontwikkelen moet je zeker een beetje mesten. Liefst bij iedere waterbeurt een klein beetje.

Als je hem in de kas hebt, dan moet je wel uitkijken voor water in het hart. In een wat koelere nacht kun je de plant anders zomaar kwijtraken. Maar verder is er geen kunst aan.

Nog mooier is dat het een korte-dag-bloeier is. Rond september begint langzaam de bloemstengel te groeien. En met een beetje geluk kun je hem juist met de kerst in bloei hebben. Wat is er nu mooier dan een orchidee als ster boven je kerststal!

KEURING NOVEMBER 2015

Beginners:

Arno Janssen

Leptotes unicolor 8,4 D

Fam. Teurlinx

Oncidium bifolium op blok 8,0 D

Dend. aberrans x polysoma 8,0 D

Bulbophyllum Louis Sander x longissimum 7,7 D

Cambria (76) 7,5 D

Aerangis biloba (no 1) 7,5 D

Miltassia Dark Star 6,1

Jos Nuyten

Doritaenopsis

Purple Gem "bleu" 8,0 D

Phalaenopsis Liodoro 7,7 D

Renata Vilcinskaite

Paphiopedilum concolor 7,5 D

Wim Crins

Dendrochilum abbreviatum 7,3

Gevorderden:

Gerard de Puit

Pleurothallis rowleei 8,3

Ludisia discolor 7,8

Pleurothallis stenosepala 7,6

Scaphosepalum swertifolium 7,3

Henk en Koos de Wit

Bulb. arfakianum var. Alba 7,1

Simon Faro

Campylocentrum micranthum 7,9

Phalaenopsis lowii 7,8

Superkwekers:

Fam. Coenen

Phalaenopsis hybride 8,1

Liparis gibbosa 8,0

Phalaenopsis hybride 8,0

Dendrochilum cobbianum 7,9

Restrepia elegans 7,7

Dendrochilum cobbianum 7,6

Hans Faro

Corybas hispidus 8,2

Podochilus muricatus 7,8

PLANT VAN DE MAAND NOVEMBER 2015

De plant zat goed verstop onder een puddingbakje, maar toch wisten de kringleden hem te vinden en te waarderen. De winnaar van de maand november was de *Corybas hispidus* van Hans Faro. Een bijzonderheid die we maar weinig in het echt te zien krijgen!

AGENDA 2015/16

19 dec: Open Cattleyamiddag Chris Lonke, Loppem/Zedelgem, België
17-20 mrt: Internationale Orchideewelt, Dresden, Duitsland

BEREIKBAAR

voorzitter	Huub Boesten	06-53258929	voorzitter@orchidee-brabant.nl
secretaris	Gerard de Puit	0499-373816	secretaris@orchidee-brabant.nl
penningm.	Koos de Wit	073-5321664	penningmeester@orchidee-brabant.nl
bibliotheek	Jan Evers	0413-367362	bibliothecaris@orchidee-brabant.nl
evenementen	Wim Crins	06-83365414	activiteiten-2@orchidee-brabant.nl
activiteiten	Sjors Teurlincx	06-23250947	activiteiten-1@orchidee-brabant.nl
kringblad	Niek Hanckmann	073-6577044	redacteur@orchidee-brabant.nl
potmateriaal	Henk de Wit	073-5321664	jfgdewit@home.nl
kweekgroep	Huub/Sjors		
keuring	Jos Janssen	0412-451027	

Kringblad van Orchideeën Vereniging NO-Brabant.

Jaargang 33 nr. 11, december 2015

Redactie: Niek Hanckmann. Email: redacteur@orchidee-brabant.nl

Advertenties: Koos de Wit, tel 073-5321664

Drukwerk: RICOH, DAF, Eindhoven

Verzending: Huub Boesten

Aan dit nummer werkten mee:

Wim Crins, Jos Laaper, Albert Maas, Patrick van Orsouw

Lidmaatschap: Contributie per jaar voor de Kring € 23,-

t.n.v. Orchideeënkring NO-Brabant te Nuland

IBAN: NL65 INGB 0003268332.

Kring NO-Brabant is één van de 19 kringen binnen de Nederlandse Orchideeën Vereniging (NOV).

ORCHIDEEËN WUBBEN

Groot assortiment Orchideeën en Tillandsia's

Botanische orchideeën – de meeste uit zaad gekweekt – en hybriden

- Oppotmaterialen
- Diverse soorten meststoffen
- Gewasbeschermingsmiddelen in kleinverpakking

Openingstijden: maandag t/m zaterdag van
10.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 18.00 uur

Tolakkerweg 162
3739 JT Hollandsche Rading
Telefoon: 035-5771222 – Fax: 035-5772103

Orchideeënkwekerij

J. van der Linden
Engsteeg 2 te Brakel
Telnr: 0418-671686

www.orchideeenvdlinden.nl

Openingstijden:

**van maandag t/m donderdag graag even bellen voor u ons een bezoek
brengt i.v.m. eventuele afwezigheid.**

**Vrijdag en zaterdag zijn wij open van 10.00 tot 17.00 Zondagen en
feestdagen zijn wij gesloten**